

Zastava M21 a MCS

Standardní puška Zastava M21AB5 se 460 mm dlouhou hlavní a lištami picatinny

Dříve jugoslávská, nyní srbská zbrojovka Zastava nebo Zastava Arms se sídlem v Kragujevacu staví mimo jiné na své tradici vývoje a výroby klonů AK. Začalo to už na přelomu 50. a 60. let minulého století a mimořádně úspěšný byl například model M70 ráže 7,62x39. Těchto zbraní bylo vyrobeno kolem čtyř milionů, velkou většinou na export. Následovaly další útočné pušky, aktuálně pak rodina M21 v ráži 5,56x45 mm NATO.

Základním stavebním kamenem jedné větve nabídky útočných pušek Zastava je model M21, vyvinutý Marinko Petrovičem. Od něj pak byly odvozeny všechny následující verze zbraně. (Varianta s kratší hlavní, puška M21S, vznikla v roce 2000.) Puška M21 a její varianty jsou v sériové produkci od roku 2004 a dodnes jich bylo údajně vyrobeno a prodáno více než 50 000, mimo Srbsko téměř výhradně pro použití u armádních a policejních speciálních jednotek.

Design

Podle některých expertů konstrukce pušky M21 – nyní v základní verzi M21A – vychází z ruského *automatu* AK-74, ovšem s řadou odchylek. Jiným zase designem a uspořádáním hlavních dílů připomíná izraelskou útočnou pušku IMI Galil, což je ale v podstatě rovněž klon Kalasnikova. Má tedy závěrový systém AK, ovšem přizpůsobený pro náboj 5,56x45 mm NATO. Činnost automatiky zbraně je založena na principu využití tlaku plynů na píst s dlouhým zákluzem, pevně spojený s nosičem rotačního závorníku, uzamykajícího nábojovou komoru.

Hlaveň pušky M21 je kovaná zastudena a má konvenční vývrt se šesti pravotočivými drážkami. Verze M21B má hlavěň se čtyřvrcholovým, rovněž pravotočivým polygonním vývrtem. Celé

vývrtky hlavní obou typů jsou tvrdě chromované. Na ústí je standardně 22mm tlumič plamene s možností vystřelování puškových granátů.

Pouzdro závěru je poměrně robustní, lisované z plechu o tloušťce 1,5 mm, pozdější modely užívají za účelem snížení hmotnosti plech tl. jen 0,9 mm. Podobně jako u AKM jsou předpažbí s nadpažbím ze syntetického materiálu, také vpravo sklopná ramenní opěrka (podobná opěrce pušky Galil) je z vysoce odolného polymeru.

Kapacita mírně segmentového, odnímatelného schránkového zásobníku z ocelového plechu je 30 nábojů. Režim palby se volí oboustrannou pákou se třemi polohami – jednotlivě, dávkou a zajištěno.

Konvenční mířidla nočního typu (tritiová) tvoří sloupková muška mezi *ušima* na plynovém násadci a sklopné plátkové hledí s otvory pro vzdálenosti 300 a 500 m na víku pouzdra; uspořádání mířidel je opět jako u pušek Galil.

Víko pouzdra závěru je zavěšeno jako u automatu AKS74U. Standardní (podle vzoru AK) je montážní lišta k upevnění optiky na levém boku pouzdra závěru, k dispozici je ale také volitelný adaptér pro lištu upevněnou nahoře na víku pouzdra.

Jako vhodné optické zaměřovače uvádějí prameny zaměřovací dalekohledy Teleoptik (ON M04) a Zrak (ON M04A),

optoelektronická zařízení pak zahrnují reflexní zaměřovač MARKS M04, dva záložní zaměřovací lasery AIM 2000 M04A a INFIZ M04, dva pasivní monokuláry M04 MINI N/SEAS a MARKS M04 + MINI N/SEAS a pasivní zaměřovač SOVA PN 3x50.

Útočné pušky Zastava řady M21 jsou nabízeny ve třech velikostech:

- M21A a M21ABS jsou standardní útočné pušky s hlavní dlouhou 460 mm
- M21S a M21SBS jsou kompaktní útočné pušky s kratší, 375mm hlavní
- M21C a M21CBS jsou karabiny s hlavní dlouhou jen 325 mm

Modely pušek M21 s doplňkovým označením BS mají integrovaný systém lišt picatinny – pochopitelně v souladu se standardem NATO – nahoře na víku pouzdra závěru a na 12. a 6. hodině předpažbí. Touto modernizací se podstatně rozšířila možnost aplikace nejrůznějších optoelektronických zařízení a jiného příslušenství, jako jsou optické zaměřovače, elektrooptická zařízení, dvojnožka, přední rukojeť apod.

Pod hlavěň a předpažbí lze namontovat podvěsný granátomet BGP 40 ráže 40 mm.

Vlastnosti a použití

Útočná puška M21A ráže 5,56x45 mm NATO je dnes standardní puška armády Srbské republiky, které jich >>>